

MIROLJUB

GODINA: XVII.

SOMBOR, 2014.

BROJ 3 (67)

ISPLETEN VINAC ZA 80. DUŽIONICU

80. DUŽIONICA!

„Naša Dužionica!“ velike su ovo riči, kada imaš nešto svoje, ne znaš kad je počelo a ni kraja mu ne vidiš. To daje čoviku neku sigurnost i neki skriveni ponos, da ima nešto veliko, nešto što traje sa njim, zakriljuje sve svakodnevne brige i probleme, te pokazuje koliko su oni bez značaja u odnosu na prave vridnosti.

Sve će ovo proći, nestaćemo i mi, ali iza nas nešto ostaje, nešto što je važno, što ne može nikakvom odlukom ili dekretom

prestati postojati. Nešto što ne prihvata ograničene vidike sustava u kojima smo živili i u kojim i danas živimo, nešto što je iznad toga. A to je naša Dužionica.

Velika je srića imati svoju Dužionicu iz koje zrače zahvalnost i zajedništvo koji izazivaju ponos u duši.

Cijenjeni čitatelji Miroljuba ovo je proslava sviju nas koji ositimo to zajedništvo i lipotu koju ono pruža. Zato uživajte u ovom danu, pa i sićanje na Dužionicu neka vam izazove radost u duši, jer ona je blago sviju nas. Živili!

Alojzije Firanj

IMPRESSUM

MIROLJUB (izlazi četiri puta godišnje)
List Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva „Vladimir Nazor“,
25000 Sombor, Venac Radomira Putnika 26, Tel.: 025/416-019

Uredništvo: **Alojzije Firanj**, glavni i odgovorni urednik lista;
Janoš Raduka, zamjenik glavnog urednika;
Marina Balažev, lektor-korektor;
Klara Šolaja-Karas, izbor fotografija;
Srđan Varo, tehnički urednik i prijelom teksta.

Zoran Čota,
Pavle Matarić,
Antun Kovač, ing.
Mata Matarić,
Šima Raič,
Bojana Jozić.

List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije broj 2583/2.2.1998.

E-mail: vnazor@sbb.rs

E-mail(urednik): firanjalojzije@gmail.com

Naklada: 600 primjeraka

SABOR HKUD-a „VLADIMIR NAZOR“, SOMBOR 2014. GODINE

OSTAJEMO „TAKI KAKI SMO“

U nedjelju 11. svibnja 2014. godine u 10 sati HKUD „Vladimir Nazor“ iz Sombora održao je izborni sabor u velikoj dvorani Društva.

Sabor je otvorio predsjednik društva Mato Matarić te pozvao minutom šutnje odavanje počasti preminulim članovima između dva sabora: počasnom članu Sigmondu Žigi Fratriću, članu Upravnog odbora Vladimiru Špeharu, te članovima: Josi Antuniću i Antunu Džiniću. Izabrano je radno predsjedništvo u sastavu:

- Dalibor Beretić - predsjednik
- Bojana Jozić - član
- Marija Firanj - član

Za zapisničara je izabran Pavle Matarić a ovjeritelji zapisnika su Josip Oberman i Ladislav Kuntić.

Sabor je započeo s radom:

Izabrana je kandidacijska komisija za prijedlog novih članova Upravnog i Nadzornog odbora u sastavu: Alojzije Firanj predsjednik, te Klara Šolaja Karas i Šima Beretić članovi

Pročelnici sekcija podnijeli su izvješća o radu u razdoblju između dva sabora.

Izvješća koja obećavaju

Bojan Jozić mladi pročelnik folklorne sekcije nabrojao je brojna gostovanja na kojima je sekcija sudjelovala kako po okolici tako i Republici Hrvatskoj - na tradicionalnim manifestacijama poput Vinkovačkih jeseni i Đakovačkih vezova zatim na Danima Tolise te na tradicionalnim manifestacijama Društva. Ove godine folklorna sekcija se plasirala na Zonsku smotru prikazom običaja „Svatova“.

Zvonimir Lukač pročelnik dramske sekcije upoznao nas je s radom sekcije koja je, iako bez sredstava, profesionalnog redatelja i gostovanja ipak opstala. Najvažniji uspjeh sekcije je organiziranje Međunarodne smotre amaterskih dramskih društava. Zvonimir poziva članove da više posjećuju dramske predstave.

Vesna Čuvardić je napomenula da u radu pjevačke sekcije nije bilo putovanja ali je sekcija sudjelovala na našim priredbama. Sudjelovali su na Smotri izvornih pjesama te se po prvi put plasirali za prolazak dalje.

Emil Antunić predstavio je rad tamburaša koji su nakon višegodišnje stanke ponovno krenuli sa radom i imali svoje prve nastupe.

Pavle Matarić pročelnik sportske sekcije iznio je njen rad: šahisti su imali Božićni turnir i Memorijalni turnir prof. magistar Franjo Matarić; stolnotenisači su održali Memorijalni turnir Stipan Bakić i Novogodišnji turnir, a veslači već tradicionalno učestvuju na Maratonu lađa na Neretvi kao i na regati Vukovar - Ilok.

Janoš Raduka je izvijestio kako Kolonija Colorit okuplja 15-20 slikara iz Sombora i

okolice te se ubraja u jednu od tri najveće kolonije u Somboru.

Antun Kovač, voditelj literarne sekcije, izvijestio je da je sekcija uz stalne nastupe na priredbama društva sudjelovala i na Liri naivi te na Susretu pjesnika u Rešetarima.

Alojzije Firanj urednik Miroljuba napominje kako list izlazi već 17 godina bez prekida. Zbog financijskih poteškoća nedavno je broj stranica smanjen na 20 i tiska se samo u dvije boje. Značajno je da je, u skladu s modernom tehnologijom današnjeg vremena, Miroljub moguće pratiti i on-line u elektronskom obliku na web stranici društva. Klara Šolaja Karas voditeljica Kluba ljubitelja biljaka „Za sreću veću“ izvještava o posjetu sajmovima i sudjelovanju na manifestacijama.

Osnovana je i slamarska sekcija a njenih desetak članica su već imale svoju izložbu.

Mato Matarić pretsjednik HKUD-a „Vladimir Nazor“ nabrojao je najznačajnije aktivnosti u prethodnom razdoblju. Posebno je istaknuo da je od povratka ploče s natpisom „Hrvatski dom“ ista bila dva puta metom napada.

Naglasio je: „Mi funkcioniramo samostalno. Ne želimo miješanje u organiziranje naših manifestacija, kao što su Prelo, Dužionica, Božićni koncert...Ostajemo takvi kakvi jesmo. Najveći problem su financije jer godišnji troškovi iznose oko dva milijuna dinara no unatoč tomu Nazor posluje pozitivno.“

Janoš Raduka blagajnik prikazao je financije u proteklom razdoblju.

Marija Maširević podnijela je izvješće Nadzornog odbora.

Novi članovi Nadzornog odbora su: Stana Matarić, Stipan Pekanović i Hermina Malković.

Disciplinsku komisiju čine: Janoš Raduka, Emil Antunić i Lidija Firanj.

Izbor članova Izvršnog odbora

Poslije sabora održana je sjednica Upravnog odbora a novi članovi su Ivica Pekanović i Lidija Firanj, za predsjednika je jednoglasno izabran dosadašnji predsjednik Mato Matarić.

Članovi novog Izvršnog odbora su:

1. *Mata Matarić, predsjednik*
2. *Vesna Čuvarđić, dopredsjednik*
3. *Bojana Jozić, tajnica*
4. *Šima Raič, član*
5. *Ivica Pekanović, član*
6. *Tomislav Vuković, član*
7. *Bojan Jozić, član*
8. *Pavle Matarić, član*
9. *Mihajlo Mračina, domaćin*

Poslije izbora predsjednik se zahvalio na izboru i poručio članovima upravnog odbora:

„Ovo je društvo perspektivno i pomlađeno, što treba njegovati i voditi vlastitu politiku zahvaljujući kojoj postojimo 78 godina“ .

Alojzije Firanj

NOVI MANDAT UPRAVNOG ODBORA

U našem Domu toliko je važnih aktivnosti da je katkada teško započeti pisati o svima njima. Pokušat ću prokomentirati događaje redom kako su se događali. Veliko bunjevačko-šokačko prelo i ove je godine bilo uspješno. Svaki pročelnik i član Uprave je uložio maksimalni trud tako da je ovo prelo upamćeno po značajnim gostima iz zemlje i inozemstva, posebice onima s Neretve i okoline Metkovića. Pamtit će se i dubrovačkim plesovi i pjesma što su nam gosti prikazali. Hvala im.

Nakon 4 godine na red je došlo održavanje redovitog Izbornog sabora. Izabran je novi Upravni odbor s velikim brojem bivših članova ali i mladim kadrovima koji su po prvi put ušli u neposredno rukovođenje Društvom. Velika je to čast ali i obveza jer se puno novih ideja i aktivnosti očekuje baš od mladih. Izbor članova Izvršnog odbora i predsjednika i ovog je puta bio jednoglasan što potvrđuje da su većina bivših članova i predsjednik dobro radili u proteklom mandatu i te im je ponovno ukazano povjerenje. Novoimenovani tajnik, dopredsjednik i članovi Izvršnog odbora pokrivaju sve aktivnosti te i dalje očekujemo pozitivne rezultate. Aktivnost članova i veliki odziv na Sabor dokaz su

demokratskih i prijateljskih odnosa u Društvu što je već dio tradicije upravljanja ovom hrvatskom udrugom.

Sljedeća velika manifestacija je Dužionica. Ova je 80. po redu u svojem doprinosu kulturnoj baštini nas Hrvata iz ovog dijela Panonije.

Narod je u općoj društvenoj i materijalnoj krizi, po onoj narodnoj izreci, zadovoljan ako mu pružiš „kruha i igara“ a mi baš to i nastojimo postići. Proizvodimo kruh marljivim paorskim radom a i igara nam ne nedostaje zahvaljujući mnogobrojnom članstvu u našim sekcijama. Ponosni smo što ćemo i ove godine imati značajne goste jer se domaćini vrednuju po gostima.

Ubrzo nakon Dužionice odlazimo po treći put na Maraton lađa na Neretvi. Taj događaj je bez presedana za našu sportsku sekciju kao i afirmaciju hKUD-a „Vladimir Nazor“.

Slijede nam tradicionalne manifestacije, „Colorit 2014“, likovna kolonija s velikim ugledom i značajnim rezultatima; Divojački vašar; Dramski festival; godišnjica Društva, prigodni Božićni koncert s izložbom božićnih kolača...

Sve navedeno se mora dopuniti mnogobrojnim gostovanjima naših sekcija po Vojvodini, Šumadiji, Slavoniji i Baranji. Hvale vrijedan je plasman folklorne i pjevačke sekcije na Pokrajinskoj smotri narodnog stvaralaštva.

Pred Hrvatima u Republici Srbiji su izbori unutar Hrvatskog nacionalnog vijeća i to u listopadu ove godine. Svakako treba reći da će i ovog puta biti održani elektronskim putem te da je uloga svakog izabranog vijećnika da provodi ciljeve ovog krovnog tijela naše manjinske zajednice, to su prije svega briga o obrazovanju, kulturi, informiranju i uporabi maternjeg jezika. Zato je zakonodavac predvidio isključenje politike te glavna uloga u biranju predstavnika HNV-a pripada obrazovanim, kulturnim i informativnim udrugama. Političkim strankama

ostaje borba za mandate u vlasti na svim razinama.

I „Nazor“ će putem izabranih vijećnika biti zastupljen u novom sazivu HNV-a. Zato, odazovimo se procesu izbora za vijećnike kao mjerodavni kulturni djelatnici jer nas nitko neće bolje predstavljati od nas samih.

Štovani članovi i čitatelji našeg „Miroljuba“

s ponosom sam odradio pretekli mandat a radujem se ovom. S čašću ću Vas predvoditi u daljem uspješnom radu Društva.

Ing. Mata Matarić

SABOR HKUD-a „VLADIMIR NAZOR“, SOMBOR 2014. GODINE

Nakon konstituiranja Upravnog i Izvršnog odbora održana je 6. sjednica Izvršnog odbora i jedna Upravnog odbora.

- Odobreno je gostovanje folklorne sekcije u Komletincima RH.
- Odobreno je gostovanje dramske sekcije u Rešetarima.
- Odobreno je gostovanje folklorne sekcije u Valpovu RH.
- Organizirano je prikupljanje pomoći za poplavljena područja.
- Sudjelovali smo na humanitarnom koncertu za pomoć poplavljenim područjima.
- Odobren je nastup dramske sekcije po selima u okolici Sombora.
- Odobreno je održavanje memorijalnog stolnoteniskog turnira „Stipan Bakić“.
- Čelnici Društva sudjelovali su na obilježavanju proslave 111. godišnjice HKUD-a „Matija Gubec“ iz Rume.
- Odobreno je iznajmljivanje velike sale za potrebe „Lilas-a“ uz adekvatnu naknadu.
- Odobreno je dramskoj sekciji postavljanje nove predstave „Čovjek na položaju“.
- Odobren je nastup folklorne sekcije na manifestaciji „Srbija u ritmu Europe“.
- Predloženi su ovogodišnji bandaš i bandašica.
- Na Pokrajinsku smotru plasirali su se folklorna i pjevačka sekcija.
- Zapažen je uspješan rad tamburaške sekcije pod vodstvom Marine Antunić.
- Poslali smo prigovor na kriterije za dodjelu sredstava amaterskim kulturnim društvima iz budžeta grada. Prigovor je odbijen.
- Analiziran je rad članova Izvršnog odbora, svi su odgovorno sprovodili odluke i sudjelovali u kreiranju novih aktivnosti.
- Odobreno je postavljanje koreografije „Igre iz Šumadije“.
- Mlađa folklorna skupina sudjeluje na proslavi blagdana Karmelske Gospe 16. 7. 2014.
- Detaljno razrađen scenarij za ovogodišnju dužionicu. Prihvaćen je prijedlog dopredsjednice Vesne Čuvarđić.
- Odobreno je gostovanje folklorne sekcije na 8. susretima manjinskih zajednica u RH u Dardi.
- Odobreno sudjelovanje veslača na Maratonu lađa na Neretvi 6. 8. 2014. – 10. 8. 2014.

Upravni odbor je na svojoj sjednici analizirao i potvrdio odluke Izvršnog odbora i postupao prema svojim ovlastima sukladno Statutu.

ing. Mata Matarić

FILM I KNJIŽEVNA VEČER O ILIJI OKRUGIĆU SRIJEMCU

U Hrvatskom domu u Somboru, 10. svibnja, priređena je projekcija filma »Ilija Okrugić – Domovino slatko milovanje«. Stipe Ercegović, predsjednik Udruge Hrvata Beograd »Tin Ujević«, u čijoj produkciji je film i snimljen, ovim filmom o životu i djelu Ilije Okrugića započeo je s realizacijom serijala dokumentarno-igranih filmova o iznimnim ličnostima hrvatske nacionalnosti koje su svojim radom ostavile neizbrisiv trag na prostorima Vojvodine i Srbije.

Ilija Okrugić Srijemac (Srijemski Karlovci, 12. svibnja 1827. – Petrovaradin, 30. svibnja 1897.) rodio se u činovničkoj obitelji, osnovno i srednje obrazovanje stekao je u Srijemskim Karlovcima a studij bogoslovlja u Đakovu. Josip Juraj Štrossmayer ga je zaređio za svećenika a budući mu je Okrugić bio u prvom naraštaju zaređenika stvorila se bliskost koja se odrazila u Okrugićevim radovima. Bogoslužja je vršio kao kapelan i župnik u Zemunu, Vrpolju, Hrtkocima, Kukujevcima, Sotu, Sarvašu, Levanjskoj Varoši, Osijeku, a bio je i prebendar u Đakovu, u stolnoj crkvi. Bio je pjesnik, a pisao je i drame. U zadnjem razdoblju svog službovanja, od 1866. pa do svoje smrti, bio je u Petrovaradinu. Nosio je naslov opata sv. Dimitrija. Bio je sudionikom

hrvatskoga narodnoga preporoda a u "Zori dalmatinskoj" Ante Kuzmanića i "Danici" Ljudevita Gaja objavljivao je pjesme i povijesne rasprave. Objavljivao je i u ostalim hrvatskim tiskovinama svojeg vremena. Bio je književnik i prevoditelj. Cio život je posvetio zbližavanju Srba i Hrvata u Vojvodini.

Od 2010. godine Društvo književnika Vojvodine dodjeljuje nagradu za najbolju knjigu na hrvatskom jeziku koja nosi ime Ilije Okrugića Srijemca.

Tjekom promocije filma posjetitelji su imali priliku podsjetiti se da je Ilija Okrugić autor pučkog komada »Šokica«, ali i poznatih pjesama Milkina kuća, Ti si Milko moja, moja, moja.

O životu i djelu Ilije Okrugića Srijemca govorili su profesor Zvonimir Pelajić iz Plavne, Marija Šeremešić, predsjednica UG "Urbani Šokci", a stihove su govorili članovi HKUPD "Matoš" iz Plavne, te članovi našeg društva Bojana Jozić i Antun Kovač. U programu književne večeri sudjelovao je i pjevački zbor.

Prije projekcije filma, posjetitelji su imali prilike slušati program naše tamburaške sekcije pod vodstvom profesorice Marine Antunić.

Klara Šolaja Karas

HUMANOST „NAZOROVACA“ NA DJELU

HKUD „Vladimir Nazor“ Sombor organizirao je 17. – 21. svibnja 2014. godine humanitarnu akciju prikupljanja pomoći za stradale od poplave. Ovoj akciji odazvao se veliki broj naših članova i njihovih prijatelja. Pomoć je stigla od Somboraca, mještana salaša Nenadić, Gradine, Bezdanskog puta, Riđice. U samo nekoliko dana prikupljeni su odjeća i obuća za djecu i odrasle, hrana za bebe, konzervirana hrana, sredstva za higijenu beba i odraslih, deke, ručnici, medicinski materijal, voda u bocama, dječje igračke, vreće brašna, pšenice, kukuruza.

Sva prikupljena pomoć prosljeđena je Crvenom križu Sombor i odatle distribuirana ugroženim građanima.

POMOZIMO UNESREĆENIMA I ONIM ŠTO ZNAMO

Članovi folklorne sekcije sudjelovali su na humanitarnom koncertu „Sombor za Srbiju“ koji je organiziran radi prikupljanja pomoći za poplavom ugrožena područja. Koncert je održan 3. lipnja 2014. godine u sali sportskog centra „Soko“. Na ovom koncertu sudjelovale su skupina odraslih i skupina dječjeg uzrasta naše folklorne sekcije.

Klara Šolaja Karas

ZONSKA SMOTRA FOLKLORA

Poslije Općinske smotre, na kojoj smo prošli dalje, na red je, 14. 6. 2014., došla Zonska smotra u Apatinu na kojoj nije bilo lako, uz svu konkurenciju, opravdati pohvale koje smo od žirija dobili u Stanišiću.

Međutim običaj „Dolazak po mladu i polazak na vinčanje“ pokazao se kao pravi odabir koreografa Šime Beretić. Ne samo plesači koji su bili više nego uvježbani pohvale zaslužuje i ostatak ansambla. Pjevački dio je na čelu s Lidijom Firanj i Vesnom Čuvarđić odradio svoj dio posla i dobio vrlo visoke ocjene i dobre kritike.

Dječja skupina unijela je svježinu u odličan ples i pjevanje te time svakako doprinijela

prolasku na Pokrajinsku smotru koja će se održati u Vrbasu.

Za razliku od prethodnih smotri ovdje su izostali problemi s muzikom. Dolaskom izvanredne primašice Marine Kovač i povratkom basiste Jožike Firanj uz Zlatka Vukovića i Vladislava Kuntića imamo orkestar koji je zablistao i dobio posebne pohvale i čestitke za svoju izvedbu.

Moramo pohvaliti i sve one koji su pomagali na smotrama a to su roditelji male djece i po običaju naša vrijedna garderobijerka Milosava Šijačić.

Potajno se nadamo da ovo nije zadnja stuba u ovom ciklusu i da bismo mogli otići još jedan korak dalje.

Šima Beretić

ZONSKA SMOTRA FOLKLORA

Nastupom na Opštinskoj smotri u Stanišiću naši su se pjevači plasirali na Zonsku smotru koja se održala 14. 6. 2014. u Apatinu.

Iako zadovoljni postignutim uspjehom u Stanišiću pjevači su se posebno pripremali za Apatin. Pod ravnateljstvom profesorice Tereze Zujic, dobro pripremljeni i uvježbani, nastupali su među prvima u kategoriji izvornih pjesama.

Blagi osjećaj uzbuđenja prije i nakon nastupa, zamijenilo je nestrpljenje u iščekivanju ocjene žirija.

Kako propozicije nalažu, rezultati ocjenjivanja poznati su tek nakon održavanja svih Zonskih smotri te smo nakon desetak dana iščekivanja obaviješteni da se naša pjevačka skupina s pjesmom „Žito žela lipota divojka“, plasirala na Pokrajinsku smotru koja će se održati 27. i 28. rujna u Vrbasu.

Ovaj, do sada najveći, uspjeh pjevača dočekan je s velikom radošću kako kod samih pjevača tako i kod ostalih članova našega Društva.

Čestitamo pjevačima i želimo im uspješan nastup u Vrbasu.

Šima Beretić

Na proštenju ispod šatre

*Na proštenju ispod šatre
skupilo se društvo staro.
Lipi momci, lipi cure
grme begeš i tambure.*

*Posli mise svi su došli
da se sritnu i divane
vidili se nisu skoro
neki možda, čak od lane.*

*Na proštenju svita puno
divan teče, pisme ječe
tisna šatra, nema mista
igra kolo sve se blista.*

*Na proštenju ispod šatre
puno mi je srce moje
kad se sritnem sa rodbinom
i ugledam mile svoje.*

Vinko Janković

8. MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA NACIONALNIH MANJINA DARDA

U sklopu proslave “Dana općine Darda”, kada se u Dardi održavaju razne sportske i kulturne manifestacije, organizira se i smotra folklor nacionalnih manjina. Program se održao na otvorenoj pozornici kod jezera Đola 27. lipnja.

HKUD “Vladimir Nazor” je po prvi put sudjelovao na ovoj smotri na kojoj je nastupilo ukupno 9 KUD-ova. HKUD “Vladimir Nazor” predstavio se “Bunjevačkim igrama” i “Igrama iz Banata”. Predivan ambijent pokraj jezera i gostoprimstvo domaćina utisnuli su ovaj nastup u sjećanje.

Marija Firanj

FOLKLORAŠI NA SMOTRI FOLKLORA U VALPOVU

Ljeto valpovačko koje počinje 20. lipnja izložbom fotografija najveća je kulturna manifestacija amaterskog stvaralaštva Valpovštine. Traje do 29. lipnja kada završava povorkom folklornih skupina, smotrom folklor, vašarom i koncertom.

29. lipnja 2014. godine HKUD “Vladimir Nazor” je s bunjevačkim igrama nastupio ispred valpovačkog dvorca u ulici Matije Gupca. Prije samog nastupa bio je i dijelom povorke kojom su KUD-ovi prošli kroz centar Valpova i Valpovčanima se prikazali pjesmom, nošnjom i dobrim raspoloženjem.

Domaćini su naše društvo srdačno dočekali, a za uzvrat smo oduševili publiku

bunjevačkim igrama. Kako smo dobili gromoglasan pljesak i pohvale, po povratku za Sombor autobusom se orila pjesma folklorša uz pratnju našeg orkestra.

Lidija Firanj

5. SMOTRA PROLJETNIH OBIČAJA

Organizatori ove smotre naši su dragi prijatelji iz KUD-a "Filipovčice" iz Komletinaca ten am je bila čast odazvati se srdačnom pozivu i po drugi put sudjelovati na smotri. Prije 3 godine smo po prvi put bili gosti u Komletincima i nismo zaboravili to lijpo selo i divne domaćine.

Ovogodišnji koncert se održao 3. svibnja a osim "Vladimir Nazora" nastupili su još i KUD "Tkanica" iz Vinkovaca i domaćini KUD "Filipovčice"

Goste smo oduševili bunjevačkim igrama a poslije koncerta sve je goste zabavljao tamburaški sastav "Vranac". Druženje se nastavilo poslije večere do kasno u noć baš kao i prije par godina.

Nadamo se da ćemo imati prilike uzvratiti gostoprinstvo našim prijateljima iz Komletinaca.

Marija Firanj

KONCERT U RUMI

7. 6. 2014. godine u velikoj dvorani Kulturnog centra u Rumi održan je koncert Velikog tamburaškog orkestra HKPD-a „Matija Gubec“ povodom 50 godina umjetničkog rada Josipa Jurce, dirigenta VTO Matija Gubec. Pozivu na ovaj događaj odazvali su se i članovi HKUD-a „Vladimir Nazor“, predsjednik društva Mata Matarić, Marija Firanj i Bojana Jozić.

Kako volimo reći „perjanica“ ovoga Društva jest Veliki tamburaški orkestar zahvaljujući kome je Ruma postala festivalski grad. Zahvaljujući društvu „Matija Gubec“ 1964. godine osnovan je „Festival amaterskih muzičkih društava Vojvodine“ a društvo je sudjelovalo na svim dosadašnjim festivalima i tijekom godina osvojilo 12 zlatnih, 6 srebrnih i 3 brončane plakete. 2004. godine Društvo je sudjelovalo u osnivanju „Saveza tamburaških društava Vojvodine“.

URumi 7. Lipnja, pred punom dvoranom nastupio je Veliki tamburaški orkestar pod dirigentskom palicom Josipa Jurce a publika je imala prigode uživati u dvadeset i sedam izvedbi. Uz pratnju orkestra prigoda je bila čuti i pjevanje Dunje Divić, Bogdana Dejanovića, vlč. Željka Tovila, Katarine Atanacković, Zorana Lepšanovića, Dušana Stupara te Vlade Kanića koji je izveo pjesmu „Kućerak u Sremu“, čiji je autor upravo on. Bilo je prigode čuti i mladi bračni par Ivana i Mariju Ratančić, koji su izveli pjesmu „Ti si

moja ljubav najveća“ i svojom emotivnom, dirljivom izvedbom pobrali mnogobrojne simpatije publike. Program je vodio Boško Negovanović. Pred kraj koncerta obratio se predsjednik društva Pavle Škrobot, te sam slavljениk Josip Jurca uz zahvalu svima koji su ga kroz rad pratili i podržali.

Koncert je imao i humanitarni karakter jer je ulaz bio dobrovoljni prilog za žrtve poplave. Nastup se završio uz pjesmu „Kućerak u Sremu“ uz veliku podršku i gromki aplauz publike.

Lucija Knezi Tošaki

DJEČJA DUŽIONICA

Nekoliko godina unazad HKUD „Vladimir Nazor“ sudjeluje na dječjoj dužionici u Subotici a tako je bilo i ove godine 6. srpnja. To je bio drugi dan dužionice kada se oblači u nošnju, odlazi na misu zahvalnicu i na kraju na zajednički ručak.

Sveta misa je bila u 10 sati tako da je polazak iz Sombora bio rano ujutro. Uz pomoć roditelja i Milosave koji su pomogli i oko prijevoza i oko oblačenje u nošnje, dvadesetoro djece (deset parova) uljepšalo je dužijancu. Poslije procesije uslijedilo je slikanje i kolo ispred Crkve. Somborcima se posebno obradovao naš bivši sugrađanin monsinjor Stjepan Beretić.

Ručak je bio u prostorijama Bunjevačkog nakon čega je uslijedio povratak kući uz obvezno obećanje domaćinima na sudjelovanje u Igračkoj večeri iduće dužijance.

Šima Beretić

DRAMSKA SEKCIJA U ZAPOLJU

Na poziv kulturno likovnog društva „Rešetari“ iz Rešetara, dramska sekcija HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora gostovala je, sad već po tradiciji, u općini Rešetari (Republika Hrvatska) 17. svibnja 2014. godine. Običaj je da se svaki put gostuje u drugom mjestu pa je ovaj put došlo na red Zapolje udaljeno svega nekoliko kilometara od Rešetara.

Dramska sekcija je gostovala s predstavom „Moja draga Micika“ – predstavom čiji je drugi čin rađen po tekstu nepoznatog autora. Da bi predstava zadovoljila određene standarde po pitanju duljine, Jolika Raič je pripremila tekst prvog čina a režiju je odradila Ljiljana Markovinović, profesionalna somborska glumica u mirovini. Predstava traje pedesetak minuta

što se uklapa u standarde današnje publike.

Program je počeo u 18 sati. U prvom dijelu se predstavila mješovita pjevačka i folklorna skupina Zapolja te muška pjevačka skupina iz Drežnika a u drugom dijelu dramska sekcija iz Sombora.

Dramska sekcija vrlo često ima problema s pozornicom koja nije po mjeri a taj se problem, na žalost, pojavio i ovdje. Međutim, glumci vrlo lako improvizirali i na licu mjesta se snašli bez narušavanja same izvedbe.

Sala je bila puna, publika vesela i raspoložena za pljesak i smijeh koji je pratio cijelu predstavu. Zabava se uz dobre tamburaše nastavila dugo u noć.

Alojzije Firanj

„MOJA DRAGA MICIKA“ U MONOŠTORU

U organizaciji Kulturnog centra iz Sombora, a na poziv koordinatora za kulturu Zdenke Mitić, dramska sekcija HKUD-a „Vladimir Nazor“ Sombor, gostovala je u Monoštoru s predstavom „Moja draga Micika“, koja je odigrana u Domu kulture u nedjelju 22. lipnja s početkom u 20 sati.

Predstava je humoristično–zabavnog karaktera i prikazuje jedne bunjevačke zaruke i vjenčanje. Radnja se događa početkom dvadesetog stoljeća između dvije osobe koje iza sebe imaju nekoliko propalih brakova ali su, iz različitih razloga, ostale usamljene.

Predstava je rađena jednim djelom po tekstu nepoznatog autora a jedan dio je napisala Jolika Raič. Režirala ju je somborska profesionalna glumica u mirovini Ljiljana Markovinović. Glumci koji su igrali u ovoj predstavi su: Klara Oberman, Zvonimir Lukač, Jolika Raič, Tatjana Bošnjak, Antun Kovač, Marija Radoš i Helena Raič.

Publika je bila dobro raspoložena za smijeh i pljesak, a nadam se i zadovoljna predstavom.

Antun Kovač

PROMOCIJA KNJIGE

Životna priča u poeziji

HKUD "Vladimir Nazor" iz Sombora 3. 5. 2014. godine održalo je promociju knjige "Žagor iz opaklije" Katarine Firanj. Velika dvorana društva bila je ukusno namještena i ukrašena predmetima koji su u knjizi pominjani kako bi što više dočarali vrijeme o kojem govore pjesme. Iako je padala jaka kiša sala je bila popunjena a publika je uživala u lijepim pjesmama i programu koji je trajao skoro dva sata.

O knjizi su govorili glavni urednik: David Kecman Dako, autorica knjige Katarina Firanj i Cecilija Tomić koja je recitirala stihove. Vrlo simpatično je bilo i recitiranje Katarininih petoro unučadi. Za ugođaj su brinuli pjevači društva koji su otpjevali nekoliko prikladnih pjesama.

Knjiga „Žagor iz opaklije“ donosi 112 lirskih pjesama pisanih Bunjevačkom ikavicom podjeljenih u četiri ciklusa: „Besanje“, „Snop“, „Šapat bagrema“ i „Kolivka“

„Na stranicama ove knjige sabrala se ljubav, radost, zavičaj - nezacjeljiva mjesta boli. Jedan i jednostavan život sazdan od mnogih svitanja u nepreglednom prostoru u čijem je središtu mali salaš u Nenadiću. 'Žagor iz opaklije', knjiga iskrenih pjesama Katarine (Pletikosić) Firanj, doživljava se kao lirski životopis koji je nastao zahvaljujući njenom daru za pisanje, ali i kao obol onome što joj tegobni, često i surov život dade kao zalog za nezaslu nadu i kao nauk za nezaborav. Ovo je knjiga koju je iznjedrio jedan tegoban, ali čistim srcem i bistrim pogledom sagledan život“, kazao je na promociji urednik knjige David Kecman Dako.

Katarina (Pletikosić) Firanj, rođena je 16. oktobra 1950. godine na salašu, na

Čatalinskom putu, naselja Nenadić blizu Sombora. Umirovljenica je, majka dvoje djece i baka šestoro unučadi. U osnovnu školu kreće u Nenadiću a završava je u Somboru. Iako odlična učenica, po volji roditelja ostaje na salašu i knjige zamjenjuje motikom i srpom. Dar za pisanje ispoljila je još u djetinjstvu i ostaje mu privržena cio život. Desetljećima pisane pjesme ostale su na tavanu starog salaša i zajedno s njim vremenom nestale zauvijek.

Prvi put objavljuje svoju prozu i stihove na stranicama „Somborske žetvene svečanosti“ 1996. godine a od 2003. godine pjesme su joj zastupljene u zbkama „Lire naive“. Svoje radove objavljivala je na stranicama kalendara „Subotička Danica“, u katoličkom listu „Zvonik“ „Odbljesci kruga“ i „Raspleteni snovi“ (Rešetari Hrvatska), te u listu „Miroljub“ HKUD-a Vladimir Nazor. Svoj prvijenac objavila je tek sada u zrelih godinama: „Možda je ova knjiga došla malo kasno, ali bih rekla da nikad nije kasno. Kao dijete uvijek sam govorila da ću biti učiteljica, a kad naučim druge, pisaću svoje knjige“ kazala je autorica.

Nakladnik knjige „Žagor iz opaklije“ je nakladnička kuća „Algraf“ iz Novog Sada. Knjiga je tiskana u 300 primjeraka.

Poslije promocije uslijedila je zakuska i prodaja knjige a autorica je, na zahtjev mnogih, u knjige upisivala i posvetu.

Alojzije Firanj

KNJIŽEVNA VEČER U LEMEŠU

U nedjelju, 25. 6. 2014. godine, u velikoj sali mjesne zajednice održana je promocija knjige poezije Katarine Firanj "Žagor iz opaklije". Ova pjesnikinja iz Sombora poznata je lemeškoj publici po susretima "Lire naive". Ovo je bila prigoda da se malo bolje upoznamo s njenim stvaralaštvom iz njenog prvijenca. Teme njenih pjesama su bliske publici jer piše o životu na salašu i sjećanju na njega, kao i običnim događajima koje svi mi kad-tad preživimo. Gost večeri je bio urednik ove knjige David Kecman (novinar i pisac). Da bi večer bila još ljepša pjesmom ju je ukrasila Aleksandra Pletikosić, učenica glazbene škole, naša mještanka i rođaka pjesnikinje. Domaćini

su se potrudili iznenaditi pjesnikinju jednim recitalom njene pjesme koji je govorila Kristina Kemenj, članica recitatorske sekcije HBKUD-a "Lemeš". Za Katarinu je ova večer bila posebna i puna emocija jer je Lemeš bio dijelom njena djetinjstva i djevojaštva jer su joj korijeni (baka i djed) iz Lemeša.

Bila je ovo večer lijepe riječi i pozitivnih emocija.

Lucija Knezi Tošaki

TRADICIONALNI TAMBURAŠKI SUSRET U BEREĀU 17. MIKINI DANI

Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo „Silvije Strahimir Kranjčević“ iz Berega održalo je u nedjelju 15. lipnja 2014. godine 17. „Mikine dane“ - smotru tamburaške glazbe.

Ova tamburaška manifestacija koja se održava Miki Ivošev – Kuzmi u čast, služi na ponos i čast i svim bereškim tamburašima kojih je bilo puno kroz povijest. Društvo „Kranjčević“ uložilo je napor i po 17. put održalo festival. Broj sudionika na festivalu varira a uzroci su tomu financijske prirode. Najvažnije je, ipak, susrete održati. Oni u Beregu okupljaju najuglednije predstavnike hrvatskih institucija u Srbiji što je na čast

cijelom selu. To je još jedan od razloga zašto tu manifestaciju treba njegovati.

Ova manifestacija je kulturno blago vojvođanskih Hrvata, to je najstarija smotra tamburaške glazbe na našim prostorima i zato Berešci budite ponosni!

Alojzije Firanj

“LEMEŠANI” GOSTOVALI U ROVINJU U REPUBLICI HRVATSKOJ

Na poziv Hrvatskog sabora kulture u subotu, 17. svibnja 2014., dramski odjel HBKUD-a "Lemeš" iz Svetozara Miletića (Lemeša) sudjelovao je na X. međunarodnom festivalu amaterskih kazališta. Lemešani su se ovom prigodom predstavili s predstavom Marjana Kiša "Tri puta Bog pomaže".

Na festivalu su sudjelovali i POU-Rovinj, zatim gosti iz Čakovca, Bugojna te gosti iz Italije. Lemešani su sa domaćinima dogovorili nastavak suradnje i skori posjet.

Lucija Knezi Tošaki

FESTIVAL MARIJANSKIH PUČKIH PJESAMA

Faljen Isus Divice

Ovogodišnji, deveti po redu, Festival marijanskih pučkih pjesama održan je u Monoštoru 12. srpnja u organizaciji KUDH-a „Bodrog“, u sklopu kojeg je promoviran i nosač zvuka pjevačke skupine »Kraljice Bodroga« »Faljem Isus, Divice«.

Festival se održao u mjesnoj Crkvi svetog Petra i Pavla u Monoštoru. Na početku festivala sudionike i goste su pozdravili monoštorski župnik velečasni Goran Vilov i u ime domaćina predsjednik »Bodroga« Željko Šeremešić. Na festivalu su sudjelovali i Transilvanijski zbor iz Čatalje (Mađarska), pjevačka skupina »Ravnica« iz Starih Perkovaca (Hrvatska), muška pjevačka skupina »Baje« iz Andrijevac (Hrvatska), »Šokadija« iz Sonte i pjevačka skupina »Snaše« iz Klakara (Hrvatska).

U drugom dijelu programa predstavljen je novi nosač zvuka »Krajica Bodroga«

»Faljen Isus, Divice«, koji je objavljen u nakladi Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata. »Marijansko pučko pivanje« kako ga nazivaju u Monoštoru zasniva se na temama posvećenim Djevici Mariji, Majci Božjoj.

Marijanskom pučkom festivalu u Monoštoru nazočili su uglednici iz hrvatskih institucija kao i mnogi vjernici iz sela te gosti iz okolnih mjesta.

Alojzije Firanj

LJETO

Draga djeco, dani su topli i dugi. Nema ranog ustajanja, nema kašnjenja u školu, nema domaće zadaće... Čini se da je raspust najljepši dio školovanja! Neki će od vas ići u posjet baki i djedu, neki će se hladiti u obližnjim rijekama i kanalima. Netko će otići na more ili možda otputovati u neki veći grad. Mnogi će uživati u igri s prijateljima ili čitanju dobre knjige. I kad se sjetite svih onih savjeta da se zaštitite kremama za sunčanje, da pijete dovoljno vode, da manje igrate igrice na kompjutoru a više boravite u prirodi, preostaje vam najvažnije - u raspustu maksimalno uživati!

SAMOPOMOĆ KOD DEPRESIJE

Dr. Marija Mandić, rođ. Matarić

Dragi čitatelji, nastavljamo priču o samopomoći u različitim medicinskim situacijama. Ovoga puta vidjet ćemo kako sami sebi možemo pomoći ukoliko upadnemo u neko depresivno stanje koje se odlikuje ustrajnom tugom, pesimizmom, osećajem bezvrijednosti, bespomoćnosti, beznađa, nesanicom, umorom i sl. Budući da se depresivni simptomi pogoršavaju uslijed nedostatka nekih hranjivih tvari, pravilna prehrana je svakako veoma važna. Povećajte unos zdravih vrsta namirnica poput cjelovitih žitarica, nemasnog mesa, voća i povrća, ribe i mliječnih proizvoda sa malo masti. Vrlo je važno izbjegavati alkohol, no i kloniti

se gotovih jela, jela za brzu pripremu, šećera i kofeina. Tjelovežba bi morala biti sastavni dio Vašeg svakodnevnog života, posebno prilikom postojanja naglasaka nastanka nekog depresivnog poremećaja. Njome se poboljšava protok krvi prema mozgu, podiže raspoloženje i ublažava stras. Sve vežbe su dobre; što energičnije i aerobnije, to bolje. Također glazba i ples mogu podići raspoloženje i dati energiju tijelu. Meditacija i tehnike opuštanja, poput progresivnog opuštanja mišića istovremeno stimuliraju i opuštaju.

Na kraju ipak ukoliko osećate da se ne možete izdići iz svoga jada, potražite pomoć.

SAMOPOMOĆ KOD KRVARENJA IZ NOSA

Dr. Marija Mandić, rođ. Matarić

Krvarenje iz nosa prepoznaje se po izlaženju krvi iz nosnica, krvarenjem i sklizanjem krvi niz stražnji dio grla, krkljanjem ili pak gušenjem nesvesne osobe. Ako je krvarenje iz nosa nastalo spontano pristupite sledećim postupcima za zaustavljanje krvarenja.

1. Sjednite
2. Ako u nosu imate ugruške krvi pokušajte ih jednom ispuhnuti
3. Ukoliko ste u mogućnosti duboko udahnite nekoliko puta svjež hladan zrak.
4. Zatvorite nos stisnuvši ga prstima - držite obje nosnice, ispod grebena nosa,

palcem i kažiprstom 10 minuta i dišite kroz usta.

5. Ako krvarenje ne prestane, stavite komadić tkanine u nosnicu koja krvari. Tako ćete privremeno izvršiti tamponadu nosa tkaninom stiskajući i dalje nos sa tkaninom u njemu prstima. Nikako ne gurajte tkaninu predaleko u nos i pripazite na to da se lako može izvući van.

6. Kad krvarenje stane ili tokom njegovog zaustavljanja, prekrijte nos i lice hladnom vlažnom tkaninom.

7. Nakon 15 do 30 minuta izvadite tkaninu i krvarenje bi trebalo da je stalo. Ukoliko nije zatražite liječničku pomoć. Ne pušite nos, ne kopajte ga i ne saginjite se slijedeća 24 časa.

Ukoliko je krvarenje iz nosa nastalo nakon ozlijeđe nosa ili pak nakon ozlijeđe glave, a praćeno je još i curenjem bistre tekućine iz nosa hitno se javite liječniku.

Uvođenje nemlečne dohrane i uobročavanje odojčeta. Saveti i recepti za prvih 100 dana bebine ishrane čvrstom hranom.

tel: 063-593-068, 024-524-844 400,00 rsd
 KuvarskiDnevnikBebeMarte@gmail.com
 www.facebook.com/kuvarskidnevnikbebemarte

DOBRO JE BRAŠNO

Uvik je problem sa prihvatanjem novi stvari, tako su i simena novih sorti žita bila teško prihvaćana. A kako i nebi kad je dobro domaće žito bilo veliko ko sridnji čovik a nova sorta Talijanke čoviku do kolina.

Pravile su zadruga sastanke za seljake ubeđivali ljude je teško išlo, jeste da ona rodi više neg duplo ali ipak: "Ko zna jel to brašno dobro, možda od njega ne može ni ispeć kruv?", zapito se Đeno.

"Jeste dobro je brašno, moja žena je pekla kruv od njega" posvidočio je Karla, "U peći je samun tako narasto da ga nismo mogli izvuć kroz vrata. Već smo ga sikli na komade i tako izvadili!"

Alojzije Firanj

PROBIRLJIVE SVINJE

Imala sam jednoga komšiju prije jedno šezdeset godina koji je redovno tuko svinje što neće jist.

Imali su dugačke njuške a sićam se zoto što je pcovo tu njušku i svaki put bi pito: "Nećeš jist kukuruza? A, obi možda supe kokošje!? Obili možda sosine čorbe, jel možda paprikaša?!" "Majku ti i njuške dugačke!"

Ruža Silađev

BEĆARCI

*Dika kaže ljubi me umrijet ću,
nisam kamen da mu kažem neću*

*Neće snaha svekrvu da služi,
pa se ova komšiluku tuži.*

*Svekrvice samo se ti tuži,
sad' je moda da stariji služi.*

*Svi mi kažu da sam uranio,
ja kreveta nisam ni vidio.*

*Ori ćaća a mene se mani,
mene muče vinski maligani.*

VICEVI

Ovaj konjak je prava pisma, dajte mi još jednu strofu!

«Piće za vas, više ne dolazi u obzir!» kaže liječnik, «ubuduće, kad poželite popiti malo rakije pojedite jabuku!»

«Auh doktore, pobogu! Četrdeset jabuka na dan-zar to nije malo previše?»

Žena mužu dok su se vraćali doma iz posjeta kaže: «Cijelu si večer samo lupao kojekakve gluposti. Nadam se da su svi mislili da si pijan!»

«Rekla sam mužu da sam najbolja žena na svijetu!»

« Pa, slaže li se?»

« Ne znam. Još se nije prestao smijati»

Punica kaže zetu: «Sada kad si se oženio nadam se da više nećeš praviti gluposti.»

«Neću, ovo je bila posljednja.

LADARI „SALAŠARI SOMBORSKI“

Poslije dugotrajnih i iscrpljujućih individualnih priprema lađari su zatalasali veliki bački kanal i uzemirili kako ribe tako i pecaroše.

I ove godine smo ostali bez ladje ali imamo naš dunavski čamac koji će poslužiti svrsi da se još bolje plasiramo na kulturnoj manifestaciji Maraton lađa na Neretvi.

Ovo će biti naše četvrto sudjelovanje na maratonu i više se ne možemo izlikom da smo početnici pravdati loš plasman. Osnovni cilj nam je dobar uspjeh na brzinskim

utrakama u Opuzenu 6. 7. na Kupu Slobodne Dalmacije. O ostalom događanju na maratonu pisat ćemo po povratku.

Lađari „Salašari somborski“ kao i uprava društva zahvaljuju svima koji su nam pomogli da i ove godine sudjelujemo na maratonu lađa. Sada je sasvim sigurno da ćemo iduće pripreme odraditi u našoj i samo našoj lađi jer su svi uvjeti osigurani.

„Ako si slab i ne jako biće uzmi veslo i dobit ćeš mišiće „

U organizaciji HKUD-a i sportske sekcije društva 1. 6. 2014 god. održan je memorijalni turnir „Stipan Bakić“. Ovaj, četvrti po redu, turnir okupio je 24 vrsna igrača iz Sombora, Stapara, Prigrevice, Bačkog Brega, Nenadić, Gradine i Bezanškog puta. Poslije uzbudljivih i kvalitetnih partija prvo mjesto zaslužen je osvojio Siniša Josić iz Stapara pobjeđivši Atilu Vujevića iz Sombora a treće mjesto pripalo je stalnom sudioniku memorijalnog turnira

STOLNI TENIS

Zvonku Eustakiju. Prvoplasiranim igračima dodijeljeni su pehari, značke, diplome i monografije društva.

S 67 godina do polufinala turnira stigao je Matija Kolar kome je uručena posebna nagrada. Da bi turnir protekao bez problema pobrinuo se organizacijski odbor

sportske sekcije: Zvonko Eustakio - glavni sudija turnira, Petar Keresteš - zapisničar, Danijel Mandić - zapisničar i Pavle Matarić - pročelnik sporske sekcije.

Ovaj turnir je posvećen prvom učitelju, organizatoru i pročelniku stolnoteniske sekcije društva. Iz godine u godinu okuplja sve više sudinonika. U tako otvorenoj konkurenciji naši članovi stolnotenisači nemaju velikog uspeha jer na turniru sudjeluju i nekadašnji registrirani igrači iz renomiranih stolnoteniskih klubova.

Na kraju turnira igrači su predložili male izmjene: da se turnir igra dva dana, da

se datumi turnira upišu u sportske događaje Sombora te da se po završetku turnira organizira zajednička večera koju bi igrači sami finansirali.

Svi sudionici turnira, s kojima sam razgovarao, zadovoljni u organizacijom i uvjetima održavanja.

Kao pročelnik sportske sekcije zahvaljujem svim igračima, organizacijskom odboru kao i publici (iako malobrojnoj).

Pročelnik sportske sekcije Pavle Matarić

